

Kmetijski list

≡ Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

pololetno Din 20—
triletno Din 10—
posamezna številka Din 5—
Din 1—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

1 mm insertnega stolpca stane za:
male oglase Din 025
uradne razglase Din 050
reklame po dogovoru

Uredništvo in upravnitvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Seja okrožnega načelstva SKS za Kranjsko

bo v ponedeljek, dne 11. decembra t. l. ob
desetih dopoldne v gostilni L O J D na
Sv. Petra cesti v Ljubljani.

Tretji december.

Pomembno, toda nečastno mesto
bo zavzemal na vse večne čase v
slovenski politični zgodovini tretji
december, kajti ta dan je zmagala
v Ljubljani najbolj nemoralna zveza
in ta dan je bila dovršena največja
sleparija, kar jih sploh pozna slo-
venski narod.

Neslavna je bila nekdanja zveza
med liberalci in Nemci v kranjskem
deželnem zboru, vsaj se je vezal
Slovenec proti Slovincu z Nemcem.
Toda v mnogem oziru je bila ta zve-
za razumljiva in oprostljiva, ker ni
škodovala našemu narodnemu razvo-
ju in ker ni, kar je glavno, demo-
raliziralo vplivala na narod.

Komunistično klerikalna zveza,
ki je triumfirala dne 3. decembra v
Ljubljani, pa pomeni popolno
profanacijo ideje, ki mora
povzročiti najhujšo demoralizacijo
naroda.

Izrazito verska stranka je SLS,
izrazito protiverska pa komunistič-
na. Vse življenje hoče preobraziti,
vsaj po njenih besedah, SLS na ver-
ski podlagi, čisto zatreti pa bi ho-
tela versko misel komunistična. In
da niso to le besede, je dokazala ena
ko druga stranka za dejanji. Tisoče in
tisoče duhovnikov so pogubili komu-
nisti, ker niso hoteli prisesti na rde-
či evangelij, pobrali so po cerkvah
vso zlatino in celo iz relikvij so tr-
gali dragulje. Odpravili so cerkveni
zakon, prepovedali krst otrok, skrat-
ka storili so vse, kar je bilo v njih
moči, da zatro versko misel.

Na drugi strani pa, s kakim fana-
tizmom, s kakim sovraštvom so
oznanjali naši klerikalci boj vsako-
mur, ki ni slepo trobil v njihov rog.
Od vsega početka je bila naša stran-
ka na verskem stališču in to je ve-
dno in glasno povdarjala. Kljub te-
mu pa smo bili razkričani kot brez-
verci, kljub temu se je na prižnicah
in v spovednicah ozanjal boj pro-
ti nam in celo ljubljanski škof se je
spozabil tako daleč, da je v pastir-
skem listu označil »Kmetijski list«
kot brezverski list. In ko smo se do-
govarjali kot kmetje, ki se odkrito
priznavajo kot katoliki, s svojimi to-
variši, ki so pristaši Kmečke Zveze,
je bil tajnik SLS, dr. Kulovec tisti, ki
je odklonil sploh vsak sporazum z
nam, češ, da smo brezverci.

Sedaj pa je isti dr. Kulovec javno
pozval vse pristaše SLS, da volijo
komuniste, sedaj pa so morali pri-
staši SLS voliti celo izrazite brez-
verce.

Ni še tako dolgo od tega, ko tudi
naši klerikalci niso imeli dovolj be-
sed, da bi zadosti učinkovito obso-
dili komuniste. In ne samo z besedo.
Eden njihovih vodilnih mož, dr.
Borej je kot predsednik vlade, torej
kot zaupnik SLS dal 24. aprila leta
1920 streljati v komuniste, ker so ho-
teli uveljaviti svoja načela. Glasno
se je proslavljala tedaj odločnost dr.
Boreja in vsa SLS se je radovala,
ko so padli strelji na Zaloški cesti.

Ustavili so za hip ti strelji gabi-
nje komunistov, toda le za hip. Z
atentati so opozorili skoraj vso jav-
nost na svoj obstoj in ko je zakon o
zaščiti države omejil njih delo, so se
zatekli k štrajku in tihiemu razdiral-
nemu rovanju. Ostali so zvesti se-
bi in slej ko prej so ponosni, da so

avantgarda revolucije. Zato so kri-
čali dne 3. decembra po razglasitvi
volilnega izida: Živijo Lenin, Živela
III. internacionala, dol z buržuazijo,
zato se je dne 3. decembra vidno
pokazal na ulicah pohod temnih ele-
mentov.

Kljub vsemu temu pa se ni sra-
movala SLS, da sklene s komunisti
kompromis in da jim izroči Ljublja-
no, kljub vsemu temu se ni sra-
moval niti škof in niti duhovščina, da
je SLS tako zelo zatajila svoje ver-
sko stališče, temveč zgodila se je
celo ta nezasišlanost, da je škof vo-
lil komuniste.

Nedostojno škofa je, da se sploh
udeležuje volitev, ker ne samo v eni
stranki so njegove ovčice. Toda kaj
naj porečemo, če voli škof z izrazi-
timi brezverci proti onim, ki so od-
kriti katoliki, ki vzgajajo vso svojo
rodbino v krščanskem duhu. Komu-
nističen škof! Ali mora tudi to neza-
sišlanost prenašati slovenski narod?
Ali še velja božji nauk, ko pa voli
tiste, ki so ga poteptali, sam knezo-
škof?

Tovariši! Zapomnite si dobro!
Od dne 3. decembra dalje ni več ve-
ra v nevarnost! Če pride kdaj med
vas misijonar, pa vam poreče, da
imate greh, ker volite samostojno
stranko, napodite ga tedaj in recite
mu: V Ljubljani so očetje frančiška-
ni volili komuniste. In če vam reče
kdo od duhovnikov, da ste slab kri-
stjan, ker ne volite SLS, potem mu
recite: V Ljubljani je knez-škof vo-
lil komuniste. Naši pastirji so nam
dali vzgled, da se sme voliti tudi
očitno brezverce, zato smemo mi
voliti tudi očitne katolike in to so
vsi pristaši SKS.

Brezprimerno je bila profanirana
krščanska misel, ko je sklenila SLS
kompromis s komunisti, povajana
po blatu je bila, ko je volil komu-
nisti škof. To se je zgodilo dne 3. de-
cembra leta 1922 in tega ne pozabite
nikoli!

In s krščansko mislijo je bilo po-
valjano tudi poštenje. Dobro vedo
komunisti, da so bili klerikalci tisti,
ki so streljali na komuniste. Vseeno
so jih volili. Vsi vemo, da ne vsled
kršč. dobrotljivosti, ki odpusča so-
vražnikom, temveč iz umazanih se-
bičnih namenov. In čeprav so idejni
komunisti v Trstu in v Zagrebu, če-
prav sta »Delo« in »Borba« obsodila
klerikalno komunistično zvezo, vse-
eno se ni našel niti en komunist, ki
bi se sramoval ne nemoralne zveze.
Tako daleč je padla delavska za-
vest, da je postal smešen gospod
Bernot, ker je računal na razredno
zavednost in poštenost delavca.

Tretjega decembra so vrgli komu-
nisti javno moralo tako globoko
v blato, kakor še ni ležala nikoli.

In prav isto so storili naši klerika-
lci. Se tik pred volitvami je pri
največjem kapitalistu Ljubljane, pri
klerikalnem tovarnarju Pollaku imel
izbruhniti štrajk, dne 3. decembra
pa je ta največji kapitalist volil ko-
muniste. In niti en klerikalec se ni
našel, ki bi se zgražal nad to infam-
no sleparijo ljudstva. Resnično! Dan
sramote za vso Ljubljano je 3. de-
cember.

Dan sramote pa postane tudi za
nas, če bomo trpeli, da hodijo med

nas ljudje, ki poveljujejo politično
sleparijo, ki so brez javne, pa tudi
brez zasebne morale.

Nizko je padla Ljubljana, ne sme
pa pasti dežela. Ona je sila naroda
in to silo moramo ohraniti čisto in
neomadeževano. Zato tovariši v boj
proti ljudskim sleparjem, zato v boj
proti zavajalcem ljudstva!

In sedaj bolj, ko kdaj prej! Ze
ona nečuvna sleparija, ki jo je iz-
vršil Jugoslovanski klub, ko so nje-
ga člani istočasno zahtevali prepo-
ved in dovolitev izvoza živine, je
zahtevala to. Sedaj pa, po 3. decem-
bru, ko se je pričelo slovesno kroš-
narenje še z verskimi gesli, ko se
krščanska misel vlačila po blatu za-
radi milijonov »Mestne hranilnice«,
ker samo za te gre, sedaj pa je dolž-
nost vsakega poštenjaka, da ni sa-
mo protiklerikalni, temveč, da je
odločen njihov nasprotnik. Vsaka
stvar ima svoje meje in 3. decem-
ber mora postati mejnik ljudske za-
slepljenosti. Kdor gre še po tretjem
decembru, dnevu politične nepošte-
nosti, s klerikalci, ta je ali sam ne-
poštenjak ali pa je zbankrotirala nje-
gova pamet prav tako, kakor je
skrahirala klerikalna politika.

Višek politične nepoštenosti, vi-
šek zlorabe vere se je izvršil dne 3.
decembra. Tovariši, na dan volitev
moramo ta greh izprati in da se to
zgodí, na delo že sedaj, ker volitve
so pred durmi.

Vso silo daje mestom dežela. Naj
bo naš ponos, da bomo tudi mi
oprli — greh Ljubljane.

Občni zbor SKS.

Poročilo tov. posl. Rajerja.

(Po stenografskem zapisniku.)

Tovariši! Razumljivo je, da pri-
čakujete od mene, kot načelnika pa-
lamentarnega kluba SKS poročilo o
delu poslancev SKS. Zato se vaši že-
li rad odzovem.

Naš klub je bil ustanovljen dne
15. marca l. l. v trenutku, ko smo se
zaradi nesoglasij ločili od zemlje-
radniškega kluba. Prvi predsednik
našega kluba je bil tov. Pucelj. Ko
pa je postal minister, je prevzel
predsedstvo tov. Drogenik, ki je
potem vsled bolehanja odločil to me-
sto. Meseca julija l. l. sem prevzel
nato jaz vodstvo kluba ter mu pre-
sedujem od takrat pa do danes.

Marsikdo se morebiti vpraša,
kakšen pomen imajo parlamentarni
klubi?

Odgovarjam na to: Parlamentar-
ni klubi so velike važnosti, to boste
tako razumeli, ko vam pojasnim, na
kak način se vrši delo v skupščini.

Večinoma se vrši vse delo v klubi-
h in raznih odborih. Pred skup-
ščino samo pride le malo stvari v
razpravo. Glavno delo pa se vedno
vrši v stalnih odborih, ki so ustanov-
ljeni za proučevanje zakonov.

Taka stalna odbora sta finančni
odbor in zakonodajni odbor, v katerem
se rešujejo nekateri zakoni za-
silno, če podpadajo takozvanemu
skrajšanemu postopanju.

Dalje je stalni odbor tudi imunitet-
ni odbor, od katerega zahtevajo n.
pr. sodišče, da se jim izroči ta ali
oni poslanec. Stalen je tudi admini-
strativni odbor za upravo predse-
dstva skupščine. Dalje imamo verifi-
kacijski odbor, ki overjuje ali odkla-
nja posamezne kandidate in ki dolo-
ča namestnike za posamezne poslan-
ce, če so položili svoj mandat ali če
so umrli. Končno imamo še stalni
odbor za prošnje in pritožbe.

V vseh teh odborih, posebno pa
v onih, ki sem jih omenil, se vrši naj-
več parlamentarnega dela.

Zakonski načrti pridejo najprej
pred stalne ali posebej zato določene
odboje, kjer se v njih razpravlja. Iz
odborov pridejo zakonski načrti pred

parlamentarne klube, kjer se določi
stališče, ki ga imajo zavzeti do na-
črta zastopniki klubov v odboru. Še-
le ko se je v klubih natančno določilo
stališče klubov do načrta, se prične
v odborih podrobna razprava o za-
konskem načrtu. Tako pride načrt na
plenarno sejo skupščine že popolno-
ma redigiran (urejen) in se v skup-
ščini izpregovori o načrtu le zadnja
kritika. Ta je pravzaprav namenjena
le za javnost in le redko se zgodi,
da bi se v narodni skupščini izmenil
zakonski načrt, da bi se sprejel v
drugačni obliki, kakor ga pa je spre-
jel dotični odbor.

Poleg zakonskih načrtov se raz-
pravlja v klubih tudi o taktiki, ki jo
je zavzeti in so zato klubi največje
važnosti za parlamentarno delo.

Delo našega kluba.

Tudi naš klub je vse zadeve v
svojih sejah kritično razmotiral in
se posvetoval glede zakonodajnih
predlogov. V vsaki stvari je določil
klub kaka politika se naj vodi in po-
leg tega je reševal na svojih sejah,
ki jih je imel od svojega nastanka
pa do danes 71, tudi vse tekoče po-
sle. O vseh teh sejah se vodijo po-
sební zapisniki, ki so shranjeni v
klubovem arhivu.

Poleg tega so se v teh sejah re-
ševali razni na klub došli dopisi, ka-
terih je bilo 548. Nekateri teh dopi-
sov so se reševali naravnost od
predsedstva, drugi pa na klubovih
sejah.

Na vsakega poslanca pa je došlo
še posebej nebroj prošenj za razne
intervencije, bodisi v Beogradu ali
pa v Ljubljani. Vse te prošnje pa je
reševal vsak poslanec sam in na
nje odgovarjal.

Iz teh podatkov vidite, da smo
bili ves čas, odkar ste nas izvolili,
pošteno zaposleni. Zlasti podrobnega
dela, ki ga na zunaj ni videti, se je
dosti izvršilo.

In kakšni so bili pri tem
naši uspehi!

Dovolite, da pojasnim, predno
pridem na to vprašanje, težave, s
katerimi smo se morali boriti.

Ena teh težav je, da nimamo
svojega dnevnika, ki bi volice spro-
ti obveščal o podvzetih korakih in
o doseženih uspehih. Časopisje na-
ših nasprotnikov je naše delo ali za-
močevalo, ali pa poročalo o naših
korakih naravnost napačno ter de-
valo v nič naše uspehe, včasih pa
tudi naše uspehe pripisovalo svojim
poslancem.

V tem oziru bi mogel navesti do-
sti primerov. Ker pa mi je čas krat-
ko odmerjen, naj zadoščata dva pri-
mera, ki sta prav značilna. Prvi pri-
mer je oni z Verželskim mostom.

Uspeh je dosegel tu tov. Drogenik,
uspeh pa mu je hotel odjesti poslanc
Klekl. Drug primer je dan z od-
pustom letnika 1893 iz vojaške
službe. Ta uspeh si laste klerikalci,
čeprav je edino naš.

Druga težava, s katero se ima-
mo boriti, je okolnost, da imamo sa-
mo 8 poslancev. V parlamentarnih
krogih se računa le s številom gla-
sov in ne z njihovim idejnim pomenom.

Niž manj težav pa nam ni priza-
deval odpor, na katerega smo vedno
naleteli, če je šlo za kako stvar,
ki zadeva naš program in ki se gla-
si: Politična osamosvojitvev kmeti
in njegova gospodarska in kulturna
povzdiga. Tu smo naleteli na oster
odpor delavskih in meščanskih
strank.

To so torej težave, s katerimi
smo se imeli boriti in prosim, da to
uvažujete.

Ko smo ustanovili naš klub, je
bil v razpravi naš temeljni državni
zakon — ustava. Ministrski pre-
sednik Pašić nas je pozval k sodelo-
vanju. Odzvali smo se njegovemu
povabilu, ker smo bili prvič prepri-
čani, da je vsako uspešno delo brez

ustave nemogoče in ker smo bili 2.
prepričani, da je bolje, če smo v
vladi, ko pa da izgubljamo čas z
brezplodno opozicijo.

To so bili glavni vzroki, da smo
vstopili v vlado in v resnici smo po-
tem tudi nekaj dosegli.

1. Dosegli smo, da se je upeljala
visoka carina na uvoz vina, vsled
česar je bil nemogoč uvoz tujega,
zlasti italijanskega vina.

2. Dosegli smo večkratno zniž-
janje carine na izvoz kmetijskih pri-
delkov in s tem sploh omogočili iz-
voz lsih.

3. Dosegli smo razne olajšave pri
žganjeku in pri odmeri osebne do-
hodnine.

4. Da smo dobili tudi svojega za-
stopnika v vladi, enako ni bilo v
škodo kmetickemu ljudstvu.

Ravno tako nam ni bilo na ško-
do, da smo odinili SLS od vlade in
s tem preprečili, da ni ta stranka
s pomočjo ženske volilne pravice
zavladala skoraj za vse večne čase,
(Živijo klici!)

Mislím, da nam bo tudi zgodovi-
na priznala kot zaslugi, da smo z
našimi 9 glasovi omogočili sprejem
ustave in dali s tem državi podlago
za njen nadaljni razvoj.

Naša zahteva in naš uspeh je tu-
di, da se je v proračunu doseglo
ravnotežje, da se niso davki zvišali
in da so se na drugi strani izdatki
znižali. Kljub temu pa smo uspeli,
da so se unesle v proračun vse in-
vesticije, ki smo jih zahtevali.

Tako smo dosegli, da dobi Slo-
venija 3 nove kmetijske šole, in si-
cer srednjo kmetijsko šolo v Mariboru,
kmetijsko šolo v Prekmurju in
kmetijsko šolo na Gorenjskem.

Zahtevali smo, da se mora takoj
po sprejemu ustave izdelati zakon
o srezki in oblatni samoupravi, da-
lje zakon o davčni reformi in zakon
o ustroju vojske. Dosegli smo, da
stopi zakon o srezki in oblatni sa-
moupravi že spomladi v veljavo.

Nov moderen vojaški zakon je
že izgotovljen in naša zahteva je, da
se takoj predloži skupščini.

Vem, da niso vsi ti zakoni taki,
kakršne bi želeli. Toda pomisliti je,
da nas je le peščica in da ne more-
mo v vsem uveljaviti svoje volje.

Nismo mogli preprečiti, da se ne
bi pobiral davek na poslovni pro-
met, toda dosegli smo, da se je omi-
lil glede kmetovalca in malega obrt-
nika.

Tudi davka na vozila nismo mo-
gli preprečiti, toda dosegli smo, da
velja le za kočije in luksuzna vozila.
da pa so davka prosta vozila, ki jih
uporablja kmet.

Eden naših največjih uspehov pa
je dosegla zveza Slovenije z morjem
preko Kočevja in železnice Sevnica-
St. Janž ter prekmurske železnice.

S tem sem v glavnem podal po-
ročilo o našem delu.

Ni bogzna koliko. Če bi nas bilo
več, bi seveda tudi več dosegli in
enako bi mogli prinesli svojim vo-
lilcem še več, če bi nas podpirala
kaka druga stranka. Toda te so nam
samo nasprotovale.

Ker pa smo pošteno delali, smo
vseeno dosegli uspehe, čeprav le z
največjim trdom.

Tovariši! Za ta svoj trud nismo
v slovenskem časopisju želi prav-
nobenega priznanja. Nasprotno!
Obrekovalo se nas je, natočevalo
in dolžilo nas nečastnih in sramot-
nih dejanj.

Na vse te napade ne bom reagi-
ral. Povdarjam le, da so bili vsi ti
napadi v prav vsakem oziru neuto-
meljeni in da so izvirali le iz nizko-
ne strankarske zavisti.

Štejem pa si v dolžnost, da na
tem mestu povdarim, da je bil edin
list, ki nas je podpiral »Slovenski
Narod«.

Tovariši! Pred 2 leti smo odha-
jali v Beograd čistih rok in s pošte-

ni srce. Taki se tudi vračajo. (Zivahni živijo klici!) Se več! Mi stopamo pred Vas, da izrečete Vi sami, če smo storili svojo dolžnost ali ne. Ne bo Vam težko izreči se, če nam zaupate še naprej in če smo zaslužili Vaše zaupanje.

In s tem končam. (Zivahno ploskanje in živijo klici.)

(Objavljamo poročilo tov. Rajerja, ker smo prepričani, da bo to vzgledno poročilo tihega, vestnega in zanesljivega dela zadovoljilo vse bralce in jih navdalo s istim veseljem za nadaljno delo, kakor se je to zgodilo na našem občnem zboru.)

Dne 3. decembra je ob pol devetih dopoldne na volišču na magistratu

volil komuniste ljubljanski knezoškof.

Isto so storili vsi ljubljanski korarji, frančiškani, jezuitje, lazaristi, salezijanci ter vsa posvetna duhovščina.

Tretjega decembra torej sv. vera ni bila v nevarnosti!

Tovariši! Zapomnite si to za vse večne čase!

Agrarna reforma in Herbersteinovo veleposestvo.

Večkrat smo že poročali o razmerah, ki vladajo na veleposestvu Herberstein v Ptuj, kjer so uslužbeni sami tuji državljani, sami zagriženi Nemci. Žalostno dejstvo je pa, da drži in podpira to germanizacijsko gnezdo slovenski odvetnik, ki je seveda velik demokrat? Nemara mu diši onih 200.000 K, ki jih dobiva kot zastopnik Herbersteina? Zračuna si najbrže vsak podpis posebej, pa ne malo! Zanimivo bi bilo pogledati pri davčnem uradu, koliko davkov plačuje ta bogataš-odvetnik, ki skuša v zvezi z Gumpertom, ki spada že davno preko meje, oškodovati sedanje že večletne agrarnoreformne zakupnike v okrožju oskrbnihstev: Vurberg, Hrastovec, Ebensfeld in Škofci.

Slišali smo, da je baje pred kratkim Herbersteinov zastopnik predložil komisiji agrarne direkcije nov načrt za razdelitev veleposestva, po katerem se na površini sicer nič ne spremeni, pač pa bi se odvezlo občinam: St. Janž na Dr. p., Slovenji vasi, Vurbergu, Zg. Voličini in Podvincem skoro vsa večletna zakupna zemlja ter bi se od dala drugim občinam, ki imajo že dovolj zakupne zemlje ali pa sploh nimajo pravih agrarnoreformnih interesov za zakupodajo, kakor mesto Ptuj.

Da se spozna v pravi luči lopovščina privdancan Nemca Gumperta, omenjamo samo dejstvo, da hoče zgoraj imenovanim občinam zemljo odvzeti, ker je pri občanah vsled svojega protinarnodnega delovanja nepriljubljen! Tem občinam dela vedno tudi neprilike pri dobavi drv in strelja. Pri tem ga podpirajo vsi njegovi privdancani nemškonacionisti uslužbenci in domači nemčurji.

Skandal vsega pa je, da take ljudi ščiti in zagovarja proti koristim veleposestnika sam za, katerega s skupnimi močmi nesramno moljezo, za Judežve groše domačin, ki se prištevajo v narodno ogroženem obmejnem mestu Slovenem!

V zadnji uri pozivljamo prizadeti agrarni interesi vladu in sploh vse merodajne kroge, da napravijo konec izživanju teh Nemcev, da se napravi red na posestvu, da se izžene tujerodne, slovenski življu sovražne uslužbenice preko naših mej, da ne bodo na račun veleposestnika poplivali po cele noči v njegovi kleti. S svojim delom bodo upropastili vse veleposestvo na škodo splošnosti. Prosimo pa tudi g. Herbersteina samega, da v svojo lastno korist pomete in napravi red, da ne pride do neprijetnih nastopov z njegovimi nemškimi in nemčurskimi uslužbenci-izživaji. Saj imamo dovolj vestnih in marljivih domačinov strokovnjakov, ki gotovo ne bodo naš domači živeli zapostavljali, kakor se to sedaj dogaja. Prosimo tudi agrarno direkcijo, da nam pusti, kar nam je že dala zadnja leta v zakup in da od vzame veleposestvu še toliko, kolikor predpisujejo zakoni in postave!

Tudi ne vemo, zakaj bi se morali ohraniti stari gradovi, žalostni spomini našega tlačanstva, na naše stroške. Pozivljamo naše poslance, da posvetijo v Gumpertov brlog ter da nam pripomorejo do tega, kar nam po besedah našega kralja in po zakonu gre! Prepričani smo, da bi g. Herberstein gotovo takoj napravil red, če bi zvedel, kako ga za hrbtnost vsi v poročilu omenjeni izkoriščajo in oškodujejo.

Da se stranka primerno oboroži za bodoči volilni boj, zato je sklenil občni zbor soglasno, da priredi v predpustu kmetijsko veselico, katere čisti dobiček je namenjen za volilni sklad in za podporanje strankinega glasila. — Tovariši po drugih krajih, posnemajte zavedne Goranjce.

Končno je izrekel občni zbor soglasno zaupnico tov. ministru Pucelj in poslanskemu klubu SKS.

Nato je prešel občni zbor na drugo točko dnevnega reda:

na gospodarsko delo v bodoče.

Tov. predsednik je povdarjal, da je treba posvetiti vso pozornost gospodarskemu delu. Glavna naša skrb mora biti, da povzdignemo glavni vir naših dohodkov: živinorejo, planšarstvo in sirarstvo. Zato zahtevamo, da nastavi država za radovljiški okraj

okrajnega ekonomu, kateri mora biti predvsem strokovnjak za živinorejo, sirarstvo in planšarstvo, da bo mogel z uspehom voditi pašne in sirarske zadruge in predvsem upeljati enoten tip sira, ki bo sposoben za izvoz v tuje države. Dalje je povdarjal, da se moramo tudi pri vnovčevanju kmetijskih pridelkov in nakupa gospodarskih potrebščin osamosvojiti in je podal glede tega besedo navzočemu ravnatelju Zveze slov. zadr. tov. Trčku, kateri je povdarjal, da je edino

zadružništvo ona sila, ki more kmeta kakor tudi druge šibkeje pridobiti sloje gospodarsko osamosvojiti in jih iztrgati iz krempljev velekapitalizma ter tako obvarovati modernega suženjstva. Da sta kmet in obrtnik vzlic izboljšani produkti še vedno reveža, kakor sta bila, je krivo prekupčevanje ali verižništvo, katero poglavi pridelovalcu vse sadove njegovega dela. Za vzgled je navajal slučaje nesramnega

oderuštva, po nekaterih čifutskih tvrdkah. Tako je prodajala zadruga »Ekonom« sladkor po 72 K za kg, privatni trgovci pa so ga prodajali po 88 K za kg in tako zaslužili pri kg čistih 16 K. Še bolj krivičen slučaj je pa sledeči: Nekaj ljubljanske organizacije, ki trguje z mlekom in mlečnimi izdelki, plačuje kmetom mleko po 7 K za liter, iz katerega izdeluje sir, ki ga prodaja tako drago, da zasluži pri njem nič več in nič manj kot 100% čistega dobička, kajti za liter v sir in maslo podelanega mleka dobi čistih 14 K.

Tako oderuštvo se mora brezpogojno odstraniti. In to odstraniti so v stanu samo zadruge. Zato priporočamo ustanovitev zadrug, potom katerih bo mogel kmet prodajati svoje pridelke in nabavljati potrebščine naravnost brez posredovanja verižnikov, kateri so največ krivi današnje draginje in revščine šibkejših pridobitnih slojev, zlasti kmeta in obrtnika.

Zborovalci so vzeli poročilo z odobravanjem na znanje in soglasno sklenili, da se takoj ustanovi

splošna gospodarska zadruga.

Nato je poročal ravn. Trček o ustroju in namenu zadruge, na kar so se sprejela pravila. Izvolilo načelstvo in nadzorstvo in naročilo izvoljenemu načelstvu, da spravi zadrugo čimprej v življenje.

Shod treznosti.

Opetovano smo že dokazali, da ni tako breznačelnost in protislovnost politike, kakor je klerikalna. To je vnovič potrdil shod treznosti, ki se je vršil pod klerikalno patronanco dne 19. novembra. Poročilo »Slovenca« dokazuje to v polni meri.

Eno glavnih hujskaških argumentov klerikalcev je njih protisrbska gonja. Vzemite katerokoli številko »Slovenskega gospodarja« v roke in kar začudili se boste, kako moistro so klerikalci v hujskanju proti Srbom in v proslavljanju naše kulture. Vidi se, da jim še vedno done po ušesih »Slovenčev« verz, da je treba pobesiti Srbe na vrbe.

Sedaj pa pogledimo, kaj je delal polkovnik zdravnik dr. Justin na klerikalnem shodu treznosti. — »Slovenec« poroča o tem sledeče: »Govornik uvodoma opozarja na veliko hibo slovenskega naroda — pijanstvo. Ugotavlja, da v svojem polku, kjer služijo Srbi, v dveh letih še ni videl pijanega človeka in slučaje obolenosti radi alkohola bi lahko seštel na prstih ene roke.«

Tak je torej balkanizem Srbov in taka naša kultura.

Ko je končal gospod doktor, pa se oglašil po vrstih več modrijanov, v kiklah in hlačah, da bi se pijanstvo med Slovenci odpravila najlažje, če bi se prepovedalo kuhanje žganja.

To neumnost more izreči v resnici samo človek, ki o gospodarstvu nima pojma in ki nima za kmetijske interese nobenega zmisla.

Nikjer se morebiti ne skuha toliko žganja, ko v Srbiji in vendar

je srbski kmet trezen. Žganjekuha s pijanostjo torej nima zveze.

V Šviciji je bilo letos silno veliko snajda. Kaj z njim, ko ga pa v led visoke švicarske valute ni mogoče izvažati! Švicarji so stvar rešili silno enostavno. Kuhali so žganje in ga potem denaturirali, da je bilo porabno v industrijske svrhe.

Na to pa seveda modrijani na shodu treznosti niso prišli, temveč so bili raje ogrorčeni nad pohujšljivostjo drugih, ki nočejo brezplodno zametavati božjega daru in ki ga raje pretvarjajo v žganje, ko pa da bi jim zgnil.

Gospodje! Prav nič se ne čudimo, če vse vaše kričanje o treznosti nima uspeha, ko pa vse tako netrežno presoimate!

Pokrajinke vesti.

(Vsled velike podražitve tiska) velja odslej posamezna številka »Kmetijskega lista« en dinar.

(»Slovenec« v odgovor.) Končno je posvetil »Slovenec« našemu občnemu zboru še tretji članek. V tem članku pa mu je že zmanjkalo argumentov proti našemu občnemu zboru in zato si je privoščil napad na tov. Sanciina. Predvsem se vedno ne more pozabiti, da je imel tov. Sanciin pogum z odločnostjo nastopiti proti klevetniški pisavi klerikalnih listov, ki se vrši pod okriljem poslaniške imunetete. Iz te osemogle jeze pa so porojeni »Slovenčev« napadi na tov. Sanciina. Tov. Sanciina očita, ker ni podal na občnem zboru poročilo o svojem delu kot šef kmetijskega oddelka. Ta očitek je tako neumen, da dela celo sramoto »Slovencu«, vsled česar zaradi njega pač ne bomo izgubili nadaljnih besedi. Potem pa očita tov. Sanciina, seveda tako zavito, da je tožba nemogoča, koruptnost. In veste — zakaj? Zato, ker je kot šef kmetijskega oddelka v istem plačilnem razredu kakor vsi ostali šefi posameznih oddelkov. Da bo »Slovenec« pomirjen, mu povemo sledeče. Naša stranka je kot strogo stanovska kmetijska stranka izrecno zahtevala in sicer brez oziroma na tov. Sanciina, da bodi načelnik kmetijskega oddelka kmetijski strokovnjak in ne jurist! Kot zastopniku gospoda, seveda »Slovenec« to demokratično stališče ne gre v glavo. Predzrnil pa smo se zahtevati celo več, to namreč, da imej načelnik kmetijskega oddelka prav iste pravice, ko vsak drug načelnik. Toda »Slovenec« je še tako prepričan o kmetijski pari, da mu to ne gre v glavo! — Kako je sicer vse pisanje »Slovenca« o »korupciji« naše stranke neumno in prazno, kaže pa najlepše to, da očita tov. Jamniku, da je v VII. plačilnem razredu. Tov. Jamnik je bil poverjenik, kot tak v IV. razredu, ko pa so bila poverjenišva ukinjena, je šel nazaj v VII. razred. In to je po »Slovencu« korupcija! Prav radi verjamemo, da bi vsak klerikalec ne delal tako, temveč lepo ostal v IV. razredu. Vsaj je hotel dr. Verstovšek celo, da se mu prizna za njegovo poverjenišvo pokojnika. Ampak dr. Verstovšek ni koritar, ker je klerikalec! Kar se pa tiče očitka, da naše tajništvo podpira prošnje naših tovarišev, je pa to njegova dolžnost in tajništvo je v čast. Drugo pa je, kadar kmetijska zveza hoče s politično močjo ustvariti komu korito, kakor je to dokazal slučaj dr. Fischingerja.

(Izd ljubljanskih volitev.) Od 12.089 volilcev se je udeležilo volitev 8986 volilcev, torej dokaj več, kot pri zadnjih občinskih volitvah. Za demokratiško stranko (mladine) je glasovalo 1822 volilcev, za Jugoslovansko Zajednico 2917, za Bernotovo (socialno demokratsko) skupino 283 in za komunistično klerikalno zvezo 3925 volilcev. Ker je dobila komunistično klerikalna zveza največ glasov (pripade takoj 24 mandatov, izmed preostalih mandatov pa dobe: komunisti in klerikalci 11, ki bodo imeli skupno torej 35 mandatov, Jugoslovanska Zajednica 8, mladini 5 in Bernotovci 1 mandat. — Če pa ne bi spremenil dr. Žerjav prejšnjega volilnega reda, pa bi imeli pri 49 mandatih komunisti s klerikalci le 22, Jugoslovanska Zajednica 16, demokrati 10, in Bernotova skupina 1 mandat. Da je prišla Ljubljana pod komunistično komando, je torej »zasluga« dr. Žerjava.

(Kdo je zmagal v Ljubljani.) Ker se bodo sigurno klerikalci tudi po deželi hoteli bahati, da so zmagali v Ljubljani, sporočamo vsem tovarišem, da je to grda laž. Pri ljubljanskih volitvah so zmagali komunisti in ne klerikalci. Klerikalci so dobili le nekaj nad 1600 glasov, torej celo manj ko demokrati. Zmaga komunistov se je v Ljubljani tudi jasno opazila. Ko se je zvedelo za izid volitev, so šli komunisti v velikih grupah po mestu in vpili: Živel Lenin! Živijo 3. internacionala! Dol z buržuazijo! Poleg teh klicev je bilo tudi slišati: Abzug Žerjav in Abzug Pribečević, kajti komunisti se še niso naučili slovensko! Zmaga komunistov je vplivala na

bogatejše klerikalce naravnost porazno in odličen njihov pristaj je v vinski gjenosti priznal, da je sedaj najboljša, če odide v Ameriko, kajti tako neusmiljeno bodo komunisti odirali davkoplačevalce. Kljub temu je volil škof komuniste. Tovariši, naglašajte to, pri vsaki priliki!

(Ganljivo je) s kako vmeno je zagovarjal »Slovenec« komunisto prof. Fabjančiča, češ, da ni bil izključen iz komunistične stranke. Komuniste zagovarja, one pa, ki delajo za napredek kmeta, pa obrekuje. In to je vodilno glasilo »krščanske« inteligence, Papir, kako si potpežljivi!

(Pri ljubljanskih volitvah) so se znašli v ganljivi slogi vsi klerikalci (tudi Sušterčianci, na kar zlasti opozarjamo), vsi prevratni elementi in vsi avstrijakanti. V resnici družba, da bi je bil še vrag vesel.

(Vsa čast pa našim Barjanom), ki so se izkazali kot zvesti in neomahljivi pristaj kmetijske misli. SKS bo zato Barjanom posvečala vso pozornost in skrb.

(Ker se je pozno oglašil dr. Fischinger), odgovarjamo tudi mi pozno. Okrožnica Kmečke zveze je bila odpisana in čisto vseeno je, če jo je odpisala le kaka podružnica. Izjava dr. Fischingerja je mlatva prazne slame, kajti izključeno je, da bi se okrožnica izvršila brez njegove vednosti. Dr. Fischinger je segel po koritcu, toda tako nerodno, da se je izpremenilo v kisló grozdje. Sedaj pa pravi, da grozdja ne mara, ker je kisló.

(Vača.) V nedeljo, dne 3. decembra je bil pri nas zelo dobro in sijajno uspel shod SKS. Vsi prostori gostilne pri Barliču so bili nabito polni. Na shodu je poročal tov. poslanec Kušar, ki je žel za svoja temeljita in stvarna izvajanja veliko odobravanje. Zlasti so učinkovala odkritja tov. poslanca o sleparski politiki klerikalcev, ki so zahtevali izvoz živine in istočasno prepoved izvoza. Glasno je ljudstvo izrazilo svoje ogorčenje nad to politiko. Končno je bila sprejeta soglasno resolucija, v kateri se izreka zaupnica našim poslancom. Shod je pokazal, da so Vače trdno v rokah SKS.

(Iz Komende.) Letos je nekatere od nas pogledal Bog le skozi malo okno. V skrbh smo zato, kako bomo s pičlim pridelkom preživljali svojo družino. Ta večja skrb se nas loteva, če se uresniči razna prorokovanja o večletni suši. Vsaj je bila suša že dosedaj prava šiba za kmetovalca. Da si olajšamo svoje težko stanje, smo vložili prošnjo za odkup bere. Naj pomisli gospod kaplan Črničec, kako pogreša naša stradalca deca onó žito, ki ga oddajamo kaplanu in ki ga ta potem brezsrčno prodaja. Tu pri buri se najlepše vidi, da nimajo nekateri duhovniki srca za kmeta. Ko sta naša duhovnika zvedela za vloženó prošnjo, je nastalo veliko razburjenje. Sklicala sta shod berodajalcev, katerega je bilo poleg samostojnih udeležilo le okrog 30 zaslepljenih kimavcev, med njimi seveda cerkovniki, ključarji in nezgodni organi. Večino pa so tvorili otroci in Mariljine device, ki imajo pri buri toliko besede, ko cerkvene miši. Na shodu je čital kaplan zgodbo, da je bera stara pravica in končno je dostavil: »Če ne boste dajali bere, boste pa brez duhovnikov!« In bridko so se pri tem jokale device. Med drugim je tudi dejal kaplan, da so odkup bere upeljali brezverci, pri čemur je seveda namignil na samostojneže. Pa je povedal grdo neresnico. Kajti odkup bere se vrši na podlagi cesarskega patenta, onega cesarja, ki ga svoje dni duhovniki niso mogli dovolj prehaliti, kako veren katoličan da je. Kljub temu pa se je po samostojnežih udrihalo s tako vmeno, da se je povzpel cerkveni ključar Povdensk do zločinske hujskarje, da se naj vse vlagatelje prošnje linča. — Vsa ta hujskarija pa je rodila čisto drug uspeh, kakor so pa računal blagoslovljeni hujskači. Tako je dejal, sicer vnet klerikalec: »Tudi mi smo Vašega (samostojnega) mišljenja. Toda zaradi ljubke miru v hiši, nočemo še tega pokazati. Ko bodo pa volitve, pa bomo že še to dokazali.« In dostavil je: »Poglejte, kako nas odirajo. Hiralnica je bila ustanovljena za naše ljudi. Toda vrgli so jih ven in obdržali le trojico, ki dela župniku brezplačno. Na njih mesto pa so prišli Ljubljanci. Revni ven, krepli notri, je pravilo hiralnice.« — In dalje. Ali je bera za usmiljenke in tiste slomškarice? — Pokazali bi jim že vrata, pa se bojimo, da nam obsovržijo potem naše otroke, kakor je to storil kaplan. — Drug mož pa pravi: »Bil sem pred kratkim na ženitovanju, kamor je bil povabljen tudi kaplan, ker je bila nevesta cerkvena pevka. Med gostijo pa je začel kaplan sramotiti samostojne kmete. Odgovoril sem mu: »Ti možeš do dobi. Ob vsaki priliki molijo in tudi v cerkev hodijo redno. Kaplan pa je odgovoril: »Vse to ni nič, če kdo molí in v cerkev hodi, če pa ne drži z nami duhovniki!« Celó navzoči klerikalci so se zgražali nad temi besed-

Tovariši, zapomnite si!
80 špekulantov ima v državi večjo moč,
ko 9 milijonov kmetovalcev.

Zakaj? — Ker je kmetijsko ljudstvo nezavedno.
Tovariši, na delo za zmago kmetijske misli!

Kmetje, vzgledujte se!

(Občni zbor okr. odbora SKS v Radovljici.)

V nedeljo, dne 26. novembra je bil v Lescah občni zbor okrajnega odbora SKS za radovljiški okraj, ki nam more služiti za vzgled tako glede točne udeležbe vseh krajevnih zaupnikov, kakor tudi glede uspešnega in vsestranskega političnega in gospodarskega dela, ki ga je okrajni odbor izvršil.

Predsednik tov. Ažman je poročal, da se je okrajni odbor redno in zelo uspešno udeleževal vsega delovanja v stranki. Dosegel je med drugim, da je nakazal tov. ministru Pucelj pogorelec v Boh. Bistrici les iz gozdov agrarne reforme in da je podelil sirarskim zadruham radovljiškega okraja znatne denarne podpore. Poleg tega je deloval okrajni odbor tudi na gospodarskem polju. Ustanovil je pašno zadrugo, katere bo dobila od agrarne reforme planine in sirarske zadruge v Hrašah, katere že zelo uspešno deluje. Dalje je priredila na inicijativo okrajnega odbora blejska kmetijska podružnica ob priliki kmetijske praznika zelo lepo uspelo živinsko razstavo. Njego-

vo poročilo so vzeli zborovalci z odobravanjem na znanje.

Potem je poročal tovariš blagajnik Kenda, da je odbor napravil z raznimi prireditvami par tisoč dinarjev čistega dobička, par tisoč pa je nakazal poleg tega za tiskovni sklad »Kmetijski lista«.

V okrajni odbor je zbor soglasno izvolil za predsednika Ažmana iz Hraš, za podpredsednika tovariša Žarka iz Lesc, za tajnika tov. Mozolja iz Radovljice, za blagajnika A. Bernarda iz Zasipa; v odbor pa so bili izvoljeni tovariši: Kristan, Pohar, Valenta, Justin, Danič, Pogačnik, Papir, Jan ml., Vester, Eržen, Zupanec, Šušteršič, Bizjak, Bohinjc, Lotrič, Sticherl, Kenda, Valant, Vovk str., Verhunc, Hodnik, Mencinger, Soklič, Vovk in Fister. Za pregledovalce računov je izvolil zbor tov. Vovka ml., Langusa in Sušteršiča. Dalje je bil izvoljen za delegata za glavni izvrševalni odbor tov. Iv. Valant iz Predtrza in delegata v okrajni odbor tovariš Iv. Dermič iz Tancovega.

dam in kaplan jo je moral urno pobri-
sati. Prav je imel tisti Ribničan, ki le
dejal: »Vera po farjih gor, vera po far-
jih dol!« — Našli bi lahko še več
vzrokov, kako se ljudstvo vzbuja in
kako se hoče otresti klerikalnega jarma
in one brezvestne tlake iz srednjega
veka. Edino bivši župan se še ogreva
za bero. Ta kaplanov žlahtnik se je kar
penil jeze, ker je bila vložena prošnja
za odkup bere. Naj nam raje odgovori
na sledeče vprašanje: Ali je bilo pošte-
no in pravično, da še danes niso prejeli
posestniki odškodnino za škodo, ki so
jo storili Prusi in ki mu je bila izpla-
čana že leta 1917? Ali mislite Čebuli,
da so vsi ti tisočaki mače solze! Odgo-
vorite na to in ne brigajte se za bero,
ki jo bo vseeno prej ali slej vzel raz-
pa če se debeli Janez joče za njo ali
ne!

(Trbovlje.) Hujskarje po-
slanca Hohnjca. Poslanec dr.
Hohnjec je v nedeljo, dne 25. novembra
v Trbovljah na zelo učinkovit način po-
speševal jugoslovensko edinstvo in
zblizanje jugoslovenskih plemen. Ta
dan je namreč priredil g. Hohnjec shod,
katerega se je udeležilo do 40 ljudi,
mož in žen, ki pa seveda niso bili vsi
njegovi pristaši. Najprej je razlagal go-
spod poslanec, kako da hoče sedanja
vlada na vsak način vojno in da je sa-
mo zaradi tega zahtevala izredni kre-
dit za vojsko v znesku 800.000.000 di-
narjev. To je seveda grda laž gospoda
Hohnjca, ki ga ne ženira, pa čeprav
je katoliški duhovnik in učitelj na se-
menišču. To svoto bo seveda plačal le
slovenski kmet, ker srbskemu se sploh
ne predpisujejo davki. Če se mu pa
predpišejo (torej vendari) potem pre-
kolne davke, potem uradnike in nazad-
nje še — kralja. Gospod Hohnjec laže
v resnici po notah. In potem je gospod
Hohnjec prav hinavsko zavil oči k ne-
bu in zavzdihnil: »Pomislite, kaj bi se
zgodilo slovenskemu kmetu, če bi storil
kaj takega!« Gospodu Hohnjcu pove-
mo le, da čisto pozitivno znamo, da bi
srbski narod takega hujškara in zape-
ljivca kakor je gospod Hohnjec pošte-
no kaznoval. In v tem zmislu je šlo da-
lje. Ves govor gospoda Hohnjca ni bilo
drugo, ko hujskarja proti bratom Sr-
bom, katerim je očital ušivost, nesram-
nost in kulturno zaostalost. Mogoče, da
se je gospod Hohnjec, ki v Beogradu
vedno zataji svoj duhovniški pogled, po-
tikal v resnici le med izmečki ljudstva,
da je prišel v dotik le z ušivci. Zato no-
čemo njegovih trditvev izpodbijati. Re-
čemo pa eno. Kljub temu pa je gotovo,
da imajo tudi zadnji ušivci več srčne
kulture, kakor pa dr. Hohnjec, ki se
spozablja tako daleč, da očita drugim
nezakrivljeno revščino. Le čisto brez-
božen človek more svojemu bližnjemu
oponasti nesrečo. To ste storili, Vi go-
spod Hohnjec, zato: fej Vam!

Politične vesti.

(Križa vlade.) Gospod Pašić se je
sopet enkrat izkazal kot nad vse spre-
tnega taktičarja; ko je bil položaj naj-
bolj zapleten, ko niso znali niti blokaši
in niti oni, ki na tihem simpatizirajo z
njimi, kaj naj stori, je podal gospod
Pašić demisijsko vlado in pomnil s tem
nejasnost do popolnosti. V tej nejasno-
sti hoče uloviti gospod Pašić za bivo
stranko kako ribico in kakor vse kaže,
mu bo to tudi uspelo. Je pač stari lisjak
gospod Pašić, čeprav ni njegova zvi-
stost vedno deželi v korist. Kajti brez
druga je jasno, da je ravna in jasna
politika bolja in koristnejša, kakor pa
razni vijugasti položaji, s katerimi ope-
ra g. Pašić.

(Kaj je bistvo krize.) Gospod Pašić
utemeljuje potrebo vladne krize slede-
če: z napovedanim prihodom blokašev
v Beograd, so pričeli nekateri ugledni
pristaši vladnih strank odkriti simpati-
zirati z opozicijo. Vsi tega je prišla
vlada v neprijeten položaj, da pa ve,
ali so njeni pristaši še popolnoma v
njemem taboru, ali pa so z eno nogo že
pri nasprotnikih. Kriza vlade naj torej
to razčisti. S tem pa doseže gospod
Pašić sledeče: Ker se približujejo opo-
ziciji edinole demokrati, se bodo mo-
rali demokrati odločiti, da prekinejo
popolnoma stike z opozicijo, ali pa da
izstopijo iz vlade. V prvem slučaju iz-
gube svoje simpatije med opozicijo in
povečajo nasprotja v lastnih vrstah, v
drugem slučaju pa prevzamejo radikali
brez demokratov volilno vladno. Jasno
je, da v tem primeru s pomočjo vladne
aparata ojačajo radikali svojo stran-
ko. Naj že sklenejo demokrati kakor-
koli, račun za razčiščenje političnega
položaja plačajo oni.

(Seja demokratskega kluba.) Dobra
poteza gospoda Pašića je bila, da je
podal demisijsko pred zborovanjem de-
mokratskega kluba, kateremu je tako
izvil iniciativno iz rok. Seja demokra-
tskega kluba je bila zelo dobro obiska-
na. Najprej je poročal minister Pribi-
čević, ki je zahteval, da demokratski
klub sploh prekine vsaka pogajanja z
opozicijo. To bi imela za posledico, da
bi vse nade opozicionalcev o spremem-
bi režima, padlo v vodo. Za Pribičevi-

čem je govoril Davidović, ki se je
opravičeval, zakaj da se je razgova-
jal s blokom. Davidovićevi pristaši so
predlagali, da se pogajanja z opozicijo
nadaljujejo. Sklep kluba še ni poznan.
Izgleda pa, da bo zmagovalo stališče mi-
nistra Pribičevića.

(Pogajanja med skupino Avramovi-
ča) in prireditelji banjalškega kongre-
sa so končala brezuspešno.

(«Republikanec») je novo glasilo go-
spoda Novačana. V prvi številki bere-
mo tudi sledečo imenitno pesemco.
»Štirje možje nas vodijo — in našo
zvezdo nam kažejo — Stambolijski,
Avramović, Radić, Novačan — Bog ži-
vi te, jugoslovanski Balkan.« Bog se
usmili Stambolijskega in Avramoviča,
da sta zašla v tako družbo.

(Pogajanja s Turki) v Lozani so pri-
šla na mrtvo točko. Turki zahtevajo,
da so popolni gospodarji morskih ožin,
toda zavezniki to odklanjajo. Rusi po-
pirajo Turke, toda njih pomoč ne za-
leže dosti.

(Dva sultana) imajo sedaj Turki.
Prejšnji je ubežal in noče odstopiti,
novi pa je že nastopil svoje mesto.
Zanimivo je, da je novi sultan pri svo-
jem nastopu molil v turškem in ne v
arabskem jeziku, kar se dosedaj še ni
zgodilo.

(Na Grškem) se revolucija še ni po-
legla. Potem, ko so bili usmrčeni mini-
stri, ki so bili na vladi za časa grškega
poraza v Mali Aziji, je prišel pred sodi-
šče princ Andrej, ki pa je bil vsled po-
sredovanja zaveznikov obsojen le na
izgubo vojaškega čina in izgona iz dr-
žave.

(Nasprotja med Nemci in Francozi)
so se vsled neplačanja vojne odškodni-
ne poostri. Francozi groze, da zase-
dejo še nadalje dele industrijskega
ozemlja Nemčije z mestom Essen.

Za razvoj našega sadjarstva!

Pri nas se sadno drevje še vse
premalo sadi in vse preveč zane-
marja, čeprav je ravno pri nas zem-
lja, ko tudi podnebje za sadjarstvo
zelo ugodno.

Ima sicer vsak posestnik okoli
svoje hiše posajeno sadno drevje.
Toda vse polno napak vidimo na tem
drevju. Pri mnogih je pregosto vsa-
jeno, pri drugih je premalo pogno-
jeno, skratka povsodi vidimo na-
pake. Ne rečem, da bi bili vsi sadov-
njaki taki. Rad priznam, da imajo ne-
kateri zelo lepe sadovnjake, toda žal
so taki redki.

Kaj je temu vzrok? Naši kmeto-
valci so vendarle marljivi in za vsak
napredek dovzetni. Toda, kar je
glavno, manjka jim izkušnje in na-
obrazbe. Ljudje so o sadjarstvu še
vse premalo poučeni. Še polno ljudi
je na deželi, ki ne vedo niti kako se
ima drevo gnojiti niti kako se mora
oskrbovati. Zato je nujno, da pridejo
naši sadjarji do potrebnega pouka. V
prvi vrsti so v to poklicani naši
strokovnjaki, ki bi morali prirediti
po vsej deželi stalna in kolikor mo-
goče nazorna predavanja o sadjar-
stvu. Najbolje bi pa bilo, če bi pre-
vzeli pouk o sadjarstvu posebni po-
tovalni učitelji, ki naj bi tudi na-
zorovali vse sadjarstvo v svojih
okrajih.

Zlasti bi pa bilo skrbeti, da dobe
obiskovalci nadaljevalnih in ljudskih
šol temeljit pouk o sadjarstvu. To bi
se moglo z uspehom vršiti zlasti za-
tegodelji, ker je skoraj pri vsaki šoli
vrt. Priznati je treba, da velik del
učiteljstva to svojo nalogo tudi vrši.
Ali žalostna resnica je na drugi strani,
da imamo tudi dosti učiteljev, ki
uporabljajo šolske vrtove le v svoje
namene. Jaz sem n. pr. hodil v ljud-
sko šolo osem let, toda v vsej tej
dobi nas ni peljal učitelj niti enkrat
na šolski vrt in nas poučil o sad-
jarstvu.

Nujno potreben pa je tudi nauk
o rastlinstvu. Pri nas imamo dokaj
košenice, kjer raste samo redka in
trda trava. Koliko več bi nam do-
našale te košenice, če bi jih posejali
z mešanico raznih trav. Treba bi jih
bilo pognojiti s hlevskimi ali umetni-
mi gnojili. Nato pa zasaditi jih s sa-
dnim drevjem, jabolki, češnjami, zlasti
pa še s tepkami, ki so priznane naj-
boljše mošnice in ki bujno rastejo,
zlasti če so na zvišeni in proti solncu
obrnjeni legi.

In enako koliko več dohodkov bi
imeli od svojih njiv in travnikov, če
bi jih zasadili s sadnim drevjem. Se-
veda bi bilo to treba storiti v večji
razdalji ko na vrtovih, kakih 20 do
30 metrov narazen. Ravno tako bi
moral zasadi sadna drevja ob ce-
stah in mejah. Na ta način ne bi po-
množili le svojih dohodkov, temveč
tudi znatno olepšali pokrajino, kar je
za turistični promet važno. Kako vesel
bi bil popotnik ali izletnik, če bi po-
letil hodil v prijetni senci sadnih dre-
ves, mesto, da ga žge sonce, ko ni
na prašni cesti nikjer nobene sence.

Če bi posvetili sadju večjo po-
zornost, bi imeli dovolj sadjeca,
dobre in zdrave pljache in ne bilo
bi nam treba seči po oni smrdljivi
žgani brljuzgi, ki je dražja, kakor
pa je vredna in ki je zdravju le na
kvar.

Vse to pa bi morala upoštevati
tudi javna oblastva. Z dvigom sad-
jarstva bi se znatno povišali dohod-
ki kmetovalca in s tem tudi davčna
moč kmeta. Skrb za sadjerejo je
torej tudi skrb za državne dohodke
in zato upam, da bodo merodajni
krogi storili svojo dolžnost, to je, da
bodo skrbeli za pouk o sadjarstvu
in za ustanavljanje novih sadovnjakov
ter sadnih drevoredov.

Anton Šternberger, Mirna.

Vinske cene letošnjim vinom z ozirom na njihovo dobroto. — Vinska kupčija.

V raznih časnikih navajajo se v
zadnjem času cene letošnjim vinskim
moštom in vinom, ki večkrat ne od-
govarjajo resnici. Tako se n. pr. po-
roča, da se dobijo letošnja vina na
Dolenjskem in Štajerskem po 12, 10
in celo po 8 in 6 K liter. Ker dovažajo
taka, večinoma tendenciozna poro-
čila marsikaterega nepoznavalca raz-
mer do presenečenja ter konse-
mente do neopravičenega zabavljan-
ja po gostilnah radi previsokih cen,
smatram za potrebno, podati širši
javnosti pravo sliko o kvaliteti in
cenah letošnjih vin.

Da zaostaja kvaliteta letošnjega
vinskega pridelka v mnogem za lan-
skim, t. j. letnikom 1921, je spričo
slabega vremena med trgatvijo
jasno; da bi pa tvoril letošnji pride-
lek kvaliteto najslabše vrste, je pa
zopet pretirano naziranje. Naspotno!
Letošnja vina v obče eizkazujejo ne-
pričakovano dobroto. Niso sicer
prvo vrstna, a tudi ne tako slaba, kot
se je domnevalo. Kjer se je prav
pozno (oktobra) in ob količkah ugod-
nem vremenu trgalo ter pri trgatvi
skrbno odbiralo gnjilo grozdje od
zdravega in so moški pravilno po-
kipeli, so vina povprečno srednje
kvalitete z 8 do 10 odstotkov alko-
hola in brez postranskega, t. j. gni-
lega ali plesnivega okusa. Kjer se je
pa pri trgatvi površno ravno, je
mož, oziroma sedaj že vino, slabega,
neprijetnega okusa, bo nestanovitno
(rjavenu, črnenju in zavrelki pod-
vrženo) ter se bo nerado čistilo,
zlasti ono, ki ni bilo že pretočeno in
žveplano ali sulfirano. Zato svarimo
pred nakupom takega vina od pro-
ducentov, ki se nikakor nečejo kle-
tarsko pravilno ravnati po že nešte-
tokrat danih jim strokovnih navodi-
lih.

Cene sicer še niso povsod fiksirane,
toda iste variirajo pri srednjih,
zdravih 8 do 9 in pol odstotnih vinih
od 16 do 20 kron, pri izbranih finej-
ših vinih (rizling, silvanec, burgun-
dec, traminec, portugalka, veltninec,
ortliber, moslavina l. d.) z 9 in pol
do 11 odstotkov alkohola, pa od 21
do 24 in tudi do 28 K za liter iz pro-
ducentove kleti, odnosno od bližje
odposiljalne postaje. — Dobijo se
sicer nova vina tudi po 12 do 10 K
in celo 8 ali 6 K liter, toda le v ma-
lenkosti množinah in pri takih
manjših producentih, katerim pri-
manjkuje posode, ali pa je dotična
pljacha prav šibka, jako kisla ali celo
pokvarjena tako, da jo gostilničar
odnosno vinski trgovec sploh kot
tako točiti, oziroma z drugimi vini
mešati ne more.

Podcenjevanje na eni, farbarija
na drugi strani škoduje producentu
in kupcu ali konsumentu, zato je pač
najbolje, da se pove in poroča le
resničen položaj na vinskem trgu.
Pridelek je letos večji od lanskega,
zato bi bilo želeli, da naši gostilni-
čarji in vinski trgovci obiščejo v ve-
likem številu domače producente na
Dolenjskem, Belokranjskem in Šta-
jerskem, ter jih čimprej po možnosti
rešijo iz sedanje zadrege. Letošnja
vinska kupčija je namreč povsod še
precej klavrna.

Gospodarstvo.

(Gospodinski tečaj po deželi.) Ode-
lek za kmetijstvo je priredil v letih
1920/21 in 1921/22 po deželi 29 gos-
podinskih tečajev, katerih je obiskovalo
525 udeleženk. L. 1920/21 se je vršilo
15 tečajev s 274 udeleženkami, l.
1921/22 pa 14 tečajev s 251 udeleženkami.
Od teh odpadne na Štajersko 22 te-
čajev s 397 udeleženkami in na Kranjsko 7
tečajev s 128 deklet. Kakor se vidi, se
Štajerci bolj poglobljejo za te tečaje,
kakor Kranjci. Letošnji jesen se je otvo-
rilo 6 takih tečajev in sicer v Radov-
ljici in v Leskovcu pri Krškem, v Go-
tovljah pri Zalcu, v Konjicah, v Št. Jan-

žu na Dravskem polju in v Beltinah v
Prekmurju. Prihodni tečaj se prične
meseca januarja. Ti tečaji trajajo po 10
tednov. Povprečno število deklet, ki
obiskujejo te tečaje, znaša na tečaj 18.

(Vinogradniki!) V drž. trtnici
v Bršlinu se bodo tudi letos odda-
jale cepljenke in amerikan-
ske podlage (ključi, bilfe oz. kore-
njaki). Cene bodo: 1. cepljenkam
po 1.50 Din. (6 K); 2. ameriškimi
ključi (dolgi 45 cm), 1. kvalit. 15
para (60 vinarjev), 2. kvalit. po 7.5 para
(30 vinarjev) za komad; 3. bilfe ali ko-
renjaki: 1. kvalit. 30 para (120 K) za 1
komad, 2. kvalit. po 15 para (60 vinar-
jev) za 1 komad. Večja naročila se bo-
do le tedaj vpoštevala, če prinese na-
ročnik od županstva potrdilo,
da rabi naročeni trtni material le
za svojo rabo. Naročila se spreje-
majo do dne 1. februarja 1923 pri vo-
dstvu drž. trtnice, drž. okrajnemu eko-
nomu v Novem mestu, (s sedežem na
glavarstvu).

(Vrednost denarja.) Padanje našega
denarja traja še naprej. Vzrokov je več
in eden najbolj tehničnih je na vsak na-
čin čin pomanjkanje izvoza in preob-
lica uvoza. Dne 4. decembra je imel naš
denar sledečo vrednost: Ameriški do-
lar od 282 do 286 kron, angleški funt
sterling od 1300 kron do 1316 kron,
francoski frank nad 20 kron, švicarski
frank nad 54 kron, laška lira od 14.10
do 14.26 kron in češka krona 9 kron;
nemška marka 4 vinarje, madžarska
krona 12 vinarjev, poljska marka 2 vi-
narja in avstr. krona 4 deset. vinarja.

(Ljubljanski trg.) Tržne cene so v
splošnem neizpremenjene. Podražilo se
je mleko, ki velja sedaj 14 kron liter.
Podražitev je še popolnoma utemeljena
in še vedno je mleko z ozirom na vi-
soko ceno krmlil prepoceni. — Znatno
se je podražil sladkor. Da je ta podra-
žitev utemeljena, dvomimo. Zdi se
nam, da so povzročile narastek cen
sladkorja edinole bližnji božični pra-
zniki. Bogatini so pač vedno brez zmi-
sla za potrebe revežev.

(Tržne cene v Mariboru.) Dne 1.
decembra. Govedina od 56 do 48, telefi-
na od 60 do 56, prašičje meso od 80 do
88, mast od 128 do 130, liter mleka od
16 do 20, sirovo maslo od 700 do 780,
ovsena slama od 600 do 650, kubičen
meter trdih drv 700 in mehkih 480 K.
(Zivinski trg v Mariboru) z dne 28.
novembra. Pripranih je bilo 5 bikov,
57 volov, 196 krav in 4 teleta. Po-
vprečne cene so bile: debeli voli od 27
do 28 kron, poldebili od 23 do 26, rejni
od 18 do 22, debele krave od 18 do 24,
poldebile od 13 do 18, krave za kloba-
sarje od 9 do 12, molzne od 13 do 19
in mlada živina od 16 do 26 kron za ki-
logram žive teže; mesne cene: vo-
lovsko I. vrste 56, II. vrste 48, meso od
bikov, krav in telic 40, telečje I. vrste
60, II. vrste 48 in sveže svinjsko meso
od 80 do 90 kron.

(Zagrebski trg.) Zagreb, dne 4. de-
cembra. Postavno Bačka so cene sle-
deče: pšenica (71 do 72 kg) od 1600 do
1650, stara koruza od 1350 do 1400,
nova od 1100 do 1120, rž (71 do 72 kg)
od 1400 do 1500, ječmen za pivovarne
od 1500 do 1550, za krmo od 1350 do
1500, oves od 1100 do 1150, pisan fi-
zol od 1450 do 1550 kron kron, moka
št. 0 od 24 do 25.50, št. 2 od 23 do 24,
št. 1 od 22 do 23, za krmo od 11 do 12
(za kg), drobni otrobi od 800 do 850
in debeli od 900 do 1000 kron za 100 kg.

(Slabost? Slabo spanje? Nervoznost?)
Nevesolje do dela? Ali se večkrat pojavljajo
različne bovi? Dobri prijatelji v takih slabih
dneh je prvi Fellerjev Elzafluid! Dobro
služi za umivanje in obloge, ravno tako kot
kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši,
izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko
žganje! S pakovanjem in poštno 3 dvol-
nate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev;
36 dvolnate ali 12 specialnih steklenic 208
dinarjev in 5% donatka raznošila: lekarnar
EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA,
Elzatre št. 344, Hrvatsko.

Ljubljanske volitve ali zgodbe za kratek čas.

Najbolj značilen dogodek za Ljub-
ljanske volitve je sledeč: Ljubljanski
škof je volil komuniste, torej proti veri,
pokrajinski namestnik pa zajednico, to-
rej proti vladi. Ali je potem čuda, če je
povečini izbral ljubljanski volilec sko-
raj najslabše zastopnike, da je torej
tudi on volil proti sebi!

Na volišču. Zaveden in samozave-
sten volilec pride na volišče. Pove
predsedniku komisije ime, stan in sta-
novanje in predsednik ugotovi, da je
volilec. Odda mu torej krogljico. Toda
volilec mu jo vrne, rekoč: Ne, volil
bom šele popoldne. Dokler ne volim
sem še gospod, potem pa sem k...

Po volitvah. Prijatelj alkohola raz-
pravlja o rezultatu volitev, pri katerih
je zmagala klerikalno - komunistična
zveza, pa pravi: »No, vse je v redu.
Bog in hudič sta zmagala.«

Pametna ponudba. Hudomušni slikar se je ponudil, da brezplačno pre-
slika vse linterne na magistratu v
mačke, kajti maček spada sedaj v ljub-
ljanski grb.

Poročilo tov. Ogrlica na občnem zboru SRS.

Kakor podaja načelstvo SKS na
občnem zboru stranke obračun svo-
jega dela, tako zahteva tudi obrtnik
po vsej pravici, da mu podajo nje-
govi zastopniki poročilo o svojem
delu. Radevolje storim to, ker je to
zahteva demokratičnosti, v demo-
kraciji pa je zalog napredka.

Kakor je vsem znano, se je pri-
čelo gibanje za politično osamosvo-
jitev skoraj istočasno ko med kmet-
skim ljudstvom tudi med obrtni-
štvom. Toda med kmetiskim ljud-
stvom je bilo to gibanje silnejše in
zato smo sklenili pred volitvami v
ustavotvorno skupščino zvezo s
SKS, in potem tudi skupno in uspeš-
no nastopili.

Med tem časom pa se je marsi-
kaj izpremenilo in to je treba uva-
ževati. Zato postaja vedno bolj nu-
jno, da se pred volitvami sklenjeni
dogovor revidira in izpopolni, da bo
popolnoma zadovoljil obrtnike. Brez
vsega drugega je jasno, da bomo po-
tem z veliko večjim uspehom pri-
dobivali pristaše.

Kakor ima kmetijski stan svoje
težnje, tako jih ima tudi obrtniški.
In kakor kmet, tako teži tudi obrt-
nik, da uveljavi svojo voljo in da
pride do svojih pravih zastopnikov,
katerim more in hoče zaupati svojo
usodo.

V tem oziru je ena najbolj nujnih
zahtev, da se vendar enkrat razpi-
šejo volitve v Trg. in obrtniško
zbornico. Nikakor ne gre, da bi vo-
dili to velevažno korporacijo še
vedno možje, ki so bili izvoljeni še
pred vojno. Vsa čast jim sicer, toda
razmere so se izpremenile in to se
mora poznati tudi v vodstvu zbor-
nice.

Delavsko zavarovanje je nadalje
vprašanje, ki globoko sega v življe-
nje obrtnika. Ogromne vsote plaču-
je obrtnik za to zavarovanje, toda
z njegovim denarjem razpolagajo
drugi. Takih stvari ne moremo in
nečemo trpeti.

Davčno vprašanje je eno najbolj
perečih zadev za obrtnika. Vsi ve-
mo, vsi občutimo, kako krivice se
nam gode, toda zavedati se mora-
mo, da je to vprašanje rešljivo le z
resnim delom, nikakor pa ne s sa-
mimi besedami.

Marsikak shod, marsikak protest
smo že priredili proti krivicam, ki
se nam gode in dosegli smo vselej
uspeh, če smo znali pokazati, da
smo združeni, da stojimo za svojimi
zahtevami ko en moč.

Zdržitev delovnega ljudstva je
nujnost, zakaj šele potem je pravica
tudi gospodarsko slabotnim zasig-
urana. Zato je naše najvažnejše vpra-
šanje, vprašanje obrtniške organiza-
cije. Vse svoje dele moramo posve-
titi ustvaritvi močne obrtniške or-
ganizacije, vse svoje sile usmeriti k
njeni izvedbi. Izhodišče blagostanja
obrnitvov je njih organizacija in te-
ga ne pozabimo nikoli.

Ko pa smo se organizirali sami,
pa se naslonimo na drugo močno or-
ganizacijo, ki je nam najbližja v
vsakem oziru. Iste interese imata
kmet in obrtnik, vsaj oba sta najod-
ličnejša zastopnika delovnega ljud-
stva. Zato smo za skupen nastop s
SKS.

Predlagamo pa, da vaj bo ta sku-
pen nastop viden tudi v imenu
stranke. Danes ima marsikak obrt-
nik nezaupanje do SKS, ker misli,
da obrtnik nima pri njej mesta. To-
da temu ni tako in vse obrtniške or-
ganizacije po deželi bi se morale
združiti s kmetiskimi društvi. (Življ
klici.)

Da se pa to sigurnejše in v po-
polnejši meri izvrši, pa je treba, da
revidiramo naš program, kakor sem
že omenil, ker izpopolnitev našega
dogovora je nujna. Ta izpolnitev se
mora izvršiti na ta način, da bo olaj-
šan pristop obrtnikov. Zlasti se je
pri tem ozirati na Gorenisko in Šta-
jersko, kjer so obrtniki še najbolj
nezaupni.

Z veseljem pa moram konstatir-
ati, da na Dolenjskem obrtniška
misel stalno in vidno napreduje in
da je tudi skupnost s kmetiskim ljud-
stvom že dosežena. Dolenjski obrt-
niki imajo polno umevanje za kmet-
ske težnje, naša naloga pa je, da poskr-
bimo, da bo imel tudi kmet popolno
umevanje za obrtniške potrebe. Če
smo to dosegli, potem je skupnost
kmetsko-obrtniškega ljudstva dose-
žena.

V tem znamenju Vas pozdrav-
ljam. (Živalno odobravanje.)

* Ker je imela obrtna organizacija
svoj poseben zbor, je bilo poročilo tov.
Ogrlica na občnem zboru kratko. To v
blagohotno uvaževanje. Uredništvo.

Kapital: K 20.000.000—

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6.000.000—

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO
IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

IZVRŠUJE VSE BANCNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA

Prvovrstna**umetna
gnojila**

dobavlja najceneje veletrgovina

Vinko Vabič, Žalec (Slovenija)

Jamstvo za vsebino! :: Vse vrste v zalogi!

18% Thomasovo žlindro, 40-42% kalijevo sol, 18-20% kostni superfosfat, 15% rudninski superfosfat, 15-17% apneni dušik.

Umetna gnojila

15% Kainit

42% Kalijevo sol

18% Tomaževa žlindra

franko vreča in postaja Maribor oddaja dokler
zaloga traja trdka**Anton Tonejc in drug, Maribor**
Mlinska ulica 23.

Radi ugodnega nakupa tuje valute najnižje cene.

Želim vstopiti v službo kot
oskrbnik ali kot komercialni
vodja veleposredstva.Natančnejše podatke pri dogo-
voru. Cenj. ponud. pod „Ekonom“
na upravo „Kmetijskega lista“.**TRGOVINA**

sena, slame, drv.

krompirja, sadja

in vseh drugih deželnih pridelkov

Andrej Oset, Maribor,

Aleksandrova c. št. 57: telefon št. 88.

Varstvo in zdravlilo

proti

svinjski rdečici,

vraničnemu prisadu,

svinjski kugi,

perutninski koleri

in

ostalih boleznih domačih živali

CEPIVA,

ki jih proizva

Jugoslovanski serum zavod,

d. d.

Naslov za brzojavke:

Serum, Zagreb — Tel. št. 14-15.

Blenička cesta št. 21.

MURIN,

najučinkovitejši sirup za miši,

ima v zalogi v LJUBLJANI:

Lekarna Sušnik, drogerija „ADRIJA“.

„Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga

Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 7

ima v zalogi:

drobno morsko sol

v vrečah 50—80 kg,

debelo morsko sol

v vrečah 50—80 kg,

lepo suho zdravo

koruzo,

koruzni zdrob,

koruzno moko,

ajdo,

ajdovo moko,

kašo,

kristalni sladkor

v vrečah po 100 kg,

sladkor v kockah

po 25 in po 50 kg,

milo za pranje,

pšenične otrobe,

pšenično moko 0, 2, 6

(za kruh),

pšenico, lepo,

oves, lep,

pristno svinjsko

mast,

po dnevnih cenah, vedno ceneje

kakor pri drugih trgovcih.

Riž, kavo, olje i dr. preskrbimo

na željo vsakemu častu.

Uvoz in prodaja razno-
vrstnega inozemskega
manufaktur-
nega blaga.**A. & E. SKABERNE**Posebni
oddelek za pletenine,
trikotajo in perilo.

Prodaja se

ob deželni cesti Krško-Kosta-
njeva (Pristava) dve njivi
in sicer: prva meri 2 orala à
7 Din 1 m² in druga 1 oral à
6 Din m². Uporabi se jih lahko
kot stavbišča. Več se poizve pri
J. KERIN, Kostanjevica (Dol.)**ŠTAMPILJE**
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Primešaj

„MASTIN“ krmil!

Enkrat na teden eno pest.

Ako Mastina v lekarnah, trgovinah
in konsumih ne dobite, ga naročite
po pošti. 5 zavojev Mastina stane
28 dinarjev in se jih pošlje poštne
prosto na dom.Mazilo zoper garje (naftol-mazilo)
uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico,
kožne bolezni in izpuščaje; pri živini
uniči garje. Lonček tega mazila velja
po pošti 20 kron.

Lekarna Trnkoci

v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

HLODE,

gozde, trame,

deske in drva

ponudite lesni družbi

„ILIRIJI“ v Ljubljani,

Kralja Petra trg št. 8 (pred sodnijo).

Plačujejo se najvišje dnevne cene.

Močne trpežne bakrene kotle
vseh vrst z širokimi kapami

Izdeluje edino

kočlarska zadruga
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 28.

Čisti domači izdelki

Stalna zaloga! Nizke cene!

Sprejemajo se vsa v to stroko

spadajoča popravila.

KMETOVALCI!

Blasnikova

„Velika Pratika“
za leto 1923 je izšla!

Letošnja izdaja je posebno obširna in vsebuje za čitatelje bogato

poučno snov. Pridejanih je 12 beležnih listov, na koje kmetovalci

lahko vpišujejo vse kmetijske se

tihoše važne beležke, ki ne bodo v

korist samo sedanjim gospodarjem,

ampak bodo važne tudi za naslednike.

Kmetovalci! Ne pozabite, da je Blasnikova „Velika Pratika“

Vaše najstarejše kmetijsko glasilo. „Pratika“ se dobiva skoro v vseh

trgovinah; kjer bi je pa ne bilo, naj se naroči naravnost v tiskarni

J. Blasnika nasl. v Ljubljani, Breg 12.

Perilo je pri sedanjih draginjah nenadomestljivo. Ali

uporabljaš pri pranju tako milo, katero perilu ne

škoduje in ga ne razjeda? Ali uporabljaš

„GAZELA“-MILO?

Cie Gle Transatlantique**Francoska linija**

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slavenska banka d. d. v Zagrebu.

VOZNE LISTKE in tozadavne pojasnila daje:

Ivan Kraker,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ul. 41.

Najboljši dalmatinski portland cementiz splitske tovarne oddaja **Ekonom**, osrednja gospo-

darska zadruga

:: v LJUBLJANI KOLODVORSKA ULICA ŠT. 7 ::

LJUBLJANA
Mestni trg 5.**O. Bernatovič**konfekcijska
trgovina